

TÖNKÖL JÓZSEF

Majd úgy teszünk

Akkor sincs nyár, ha egek alól idefútt szalmakazlakat látsz,
hátukban megfehéredett vonyogókat, ha megérkezel ide,
arany lángokba, a hegy alá, oda,
ahol a madár piros-nehéz csőrét cseresznyébe mártja,
ha hajad beborítja a mezőt, és hirtelen valami történik,
összekuszálódnak a dolgok, az utolsó remegés a tied,
fából forradt édes-sötét macskaméz, egy nép árvasága,
melegednek dunyhák, dobognak újra a domb dobjai,
megérkezünk, érezzük a föld fanyar illatát, lüktetését,
kiszakadunk az időből, júniusra vált Medárd,
sorvadnak a zöld szőlőszemek, magzat magzat mellett,
várnak minket vándorútra kergetett pásztorok,
s ha egyszer mégis megtörténik a találkozás,
mélytengeri páskomban úszunk együtt, ahogy a rózsák,
de hova, hova? tudtuk, hogy így lesz, tudtuk mi már,
amikor szédelegtünk hegyláncokon,
mint az, aki a völgy felől hó-patkók muzsikáját hallja,
a szomszéd pincéből valami éneket,
a szárított bazsalikomot száraz, hűvös helyre teszi,
tudja, kérdezni kell villámokról, megkérgesedett tűzről,
majd úgy teszünk,
mintha nem egymást gyűlölnénk, mint a szeretők,
mintha lombtarajokat látnánk a holdban s a hold mögött.

Suttogás-közelben

Az ablakom már nyitva, nézem sokáig a házakat,
s bámulatok egy nádszál-rengetegre, az erdőre,
hogy kigyulladjanak a fák a libegő madárrajoktól,
csak a versek maradnak ugyanazok,
lovak, szőke rozsvetések, körhinták,
galambicák, ösvények, vaddisznók ásónyomai,
aszalódik öregemberré szó, kenyér, mennyezet,
kihűlő páskom, mely volt, fődte a kút szakadékát,
és újra van, de minden összegabalyodik,
mint a cérna, azt hihetném, én is ott vagyok,
nincs nyoma változásnak,
ostorom lassú rívással tovább lobog az időben,
éppen csak úgy,
hogy a felébredő gyerek mosolyogjon,
mint békés álmában tette, suttogás-közelben,
amikor elment innen, farkasok évszakából,
ünnepet bevérző madarak,
királyvargányák hajnalra már köddé foszlott útján.

A megeredt hóésés

Fülembe súgja a banyatölgy levele, amiket tud rólam,
egy boszorkányfa űzi a jégveremnél hidegebb szelet,
megértem, hogy ehhez a naphoz nincsen közöm,
a véget nem érő őszhöz, esői arcomra fagnak,
a cimbalomhoz, mely felkavarja a kihívó zenét,
hegedűkhöz, melyeken régen hallott dalok jönnek,
mint hajdani könnycseppek,
de hazafelé az úton féltem attól, ami megtörténhet,
nem a búcsú nyelvét beszélük a sátrak,
szakadnak, s már nincs is az Imre-napi ünnep,
csak körös-körül a karmazsinvörös vadkert vérzik,
csupa hínár a mélyített halastó, csupa vastag iszap,
és nem lehet, hogy az egész világ oldalamba vágjon,
kiszakítson mindenemből,
hogy idegen földre útra keljen a kiéheztetett lélek,
míg rozsdában hallgatnak az ágak, szenvedhet a test,
nem szabadulhat csillagoktól, ecetfák piros leveleitől,
almaszagú szobától, szemzáró rézpénzekről,
az agancsok közül némult erdőbe hullt gyertyáktól,
itt laktam kétségtelenül, ide kellene hazatalálnom,
a megeredt hóésés füstös szagokat, trágyaillatot,
bor és poharazott drága pálinka szagát hozza magával,
eltemeti a halottaskönyveket, a kányákat, a katonákat.